บทที่ 8

ประเทศคู่เจรจา และองค์การระหว่างประเทศ

ผศ.แพรภัทรา เขียวชะอุ่ม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

โครงสร้างความร่วมมือในอาเซียน

การเมือง & ความมั่นคง (APSC)

เศรษฐกิจ (AEC)

ASEAN CHARTER

สังคม & วัฒนธรรม (ASCC)

ความสัมพันธ์กับภายนอก (คู่เจรจา)

ASEAN ต้องการอะไร?

เงินทุน

เกียรติ/ศักดิ์ศรี

ตลาดการค้า/
การลงทุน

สันติภาพ/
ความมั่นคง

เทคโนโลยี/
องค์ความรู้

เจริญรุ่งเรือง

เพราะเหตุใด อาเซียนจึงได้รับความร่วมมือ?

การเมืองโลก

สันติภาพ/
ความมั่นคง

ตลาดการค้า/การลงทุน

เจริญรุ่งเรือง

ทรัพยากรธรรมชาติ

ประเทศคู่เจรจาของอาเซียน (Dialogue Partner)

เอเชีย

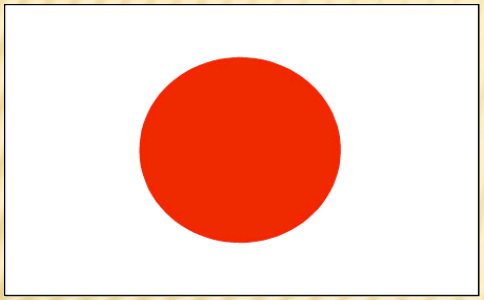

อเมริกา

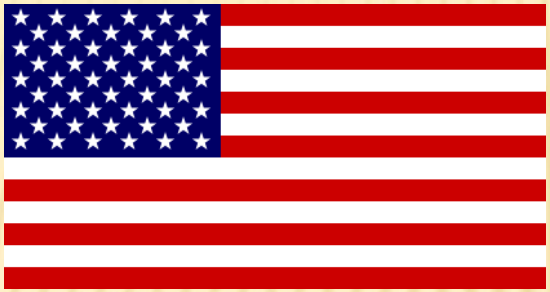

โอเชียเนีย

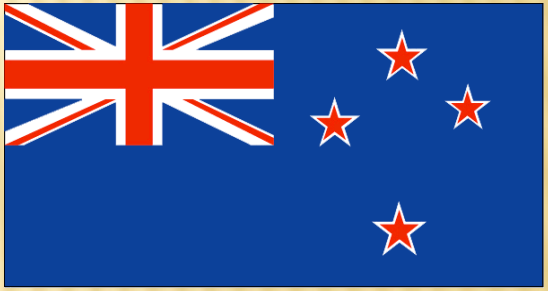

ยุโรป

การเป็นคู่เจรจาเฉพาะสาขา

(Sectoral Dialogue Partner)

ปากีสถาน

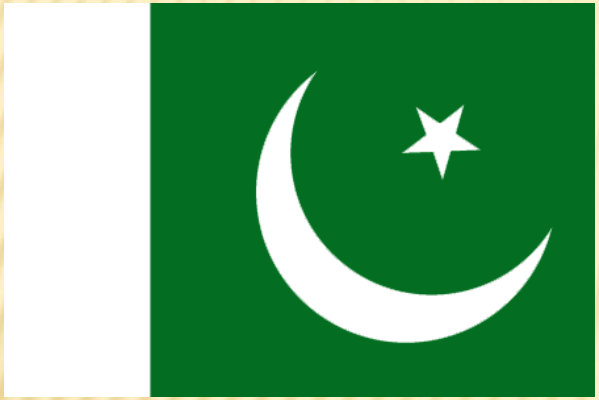

นอร์เวย์

ตุรกี

สวิตเซอร์แลนด์

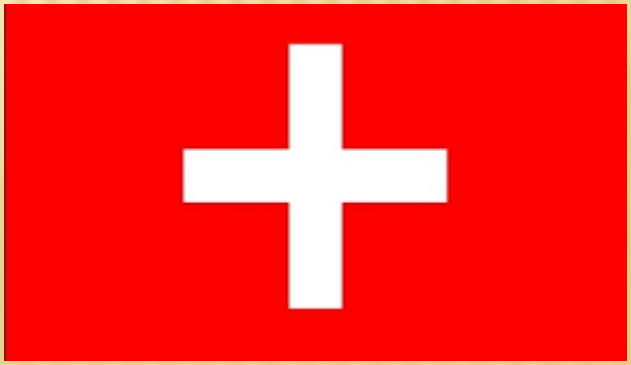

ความสัมพันธ์ภายนอกภูมิภาคอาเซียนในฐานะคู่เจรจาอย่างเป็นทางการ

ลำดับที่ /คู่เจรจาอาเซียน /ปีที่เป็นคู่เจรจาอย่างเป็นทางการ

1. ออสเตรเลีย	พ.ศ. 2517
2. นิวซีแลนด์	พ.ศ. 2518
3. แคนาดา	พ.ศ. 2520
4. ญี่ปุ่น	พ.ศ. 2520
5. สหรัฐอเมริกา	พ.ศ. 2520
6. สหภาพยุโรป	พ.ศ. 2520
7. สหประชาชาติ	พ.ศ. 2520
8. เกาหลีใต้	พ.ศ. 2534
9. อินเดีย	พ.ศ. 2538
10. จีน	พ.ศ. 2539
11. รัสเซีย	พ.ศ. 2539
12. สหราชอาณาจักร	พ.ศ. 2564

10 ประเทศ

2 องค์การระหว่างประเทศ

4 คู่เจรจาเฉพาะด้าน

ประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจา

ในฐานะผู้ประสานงานประเทศให้รัฐสมาชิกผลัดกันรับผิดชอบภาพรวมการประสานงานและส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนในความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาที่เกี่ยวข้อง องค์การและสถาบันระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอก นอกจากหน้าที่อื่นแล้ว ให้ผู้ประสานงานประเทศและเป็นผู้แทนอาเซียนเพิ่มพูนความสัมพันธ์ บนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกันและความเสมอภาค โดยสอดคล้องกับหลักการของอาเซียน รวมถึงเป็นประธานร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างอาเซียนและหุ้นส่วนภายนอกและรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจา

คู่เจรจาอาเซียน	ประเทศผู้ประสานงาน (ก.ค. 60 - ก.ค. 62)	ประเทศผู้ประสานงาน (ก.ค. 62 - ก.ค. 64)
1. ออสเตรเลีย	มาเลเซีย (Malaysia)	ลาว (Laos)
2. แคนาดา	เมียนม่าร์ (Myanmar)	มาเลเซีย (Malaysia)
3. จีน	ฟิลิปปินส์ (Philippines)	เมียนม่าร์ (Myanmar)
4. สหภาพยุโรป	สิงคโปร์ (Singapore)	ฟิลิปปินส์ (Philippines)
5. อินเดีย	ไทย (Thailand)	สิงคโปร์ (Singapore)
6. ญี่ปุ่น	เวียดนาม (Vietnam)	ไทย (Thailand)
7. เกาหลีใต้	บรูไน (Brunei)	เวียดนาม (Vietnam)
8. นิวซีแลนด์	กัมพูชา (Cambodia)	บรูไน (Brunei)
9. รัสเซีย	อินโดนีเซีย (Indonesia)	กัมพูชา (Cambodia)
10. สหรัฐอเมริกา	ลาว (Laos)	อินโดนีเซีย (Indonesia)
11. สหประชาชาติ	ประธานอาเซียน	ประธานอาเซียน

สรุปกฎบัตรอาเซียนหมวดที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก

จากกฎบัตรอาเซียนหมวดที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก โดยอาเซียนได้ดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกเพื่อเจรจาความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันกับประเทศภายนอกภูมิภาคเรียกว่า “คู่เจรจาอาเซียน (Dialogue Partners)” คือ ประเทศภายนอกภูมิภาค 9 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย จีน รัสเซีย และอีก 2 องค์การ คือ สหภาพยุโรป และสหประชาชาติ มีกรอบการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกในลักษณะการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit: EAS) และการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) โดยมีพัฒนาการความร่วมมือเป็นระยะ ๆ เพื่อดำเนินตามวัตถุประสงค์และหลักการของอาเซียน และเพื่อให้อาเซียนมีพลวัตรขับเคลื่อนไปสู่ภายนอกภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปกฎบัตรอาเซียนหมวดที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก

คู่เจรจาอาเซียนเป็นการดำเนินงานที่อาเซียนใช้ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศมหาอำนาจและคู่ค้าสำคัญของอาเซียนให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยเป็นการหารือกับประเทศคู่เจรจาและกับประชาคมเศรษฐกิจยุโรป หรือ สหภาพยุโรปในปัจจุบัน โดยเริ่มต้นจากการเป็นเวทีให้อาเซียนเปิดตลาดสำหรับสินค้าและขอรับความช่วยเหลือทางการพัฒนาให้แก่ประเทศสมาชิก และได้พัฒนาไปถึงการหารือในประเด็นด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ หัวใจสำคัญของกรอบการหารือกับประเทศคู่เจรจาคือ การประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศคู่เจรจา ซึ่งจะพบกันในระหว่างการประชุมประจำปีของรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน เพื่อทบทวนและติดตามสถานะความสัมพันธ์ระหว่างกัน รวมถึงหารือในประเด็นสำคัญของภูมิภาคและประเด็นระหว่างประเทศ โดยเจ้าหน้าที่อาวุโสและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของอาเซียนจะหารือกันก่อนเพื่อติดตามความคืบหน้าของโครงการความร่วมมือที่มีประเด็นสำคัญอื่นๆ

กลไกดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจา

การประชุมสุดยอด (Summit)

กับจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ➡ ทุกปี

กับสหรัฐฯ รัสเซีย ➡ ไม่ประจำ

การประชุมระดับรัฐมนตรี
(Post Ministerial Conference: PMC+1)

กับจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย แคนาดา สหรัฐฯ

ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รัสเซีย สหภาพยุโรป

กลไกดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจา

การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส

(Senior Officials' Meeting: SOM)

เป็นการหารือด้านการเมืองและความมั่นคงกับทุกประเทศคู่เจรจา

การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจ

(Senior Economic Officials' Meeting: SEOM)

เป็นการหารือด้านเศรษฐกิจกับทุกประเทศคู่เจรจา

กลไกดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจา

การประชุมคณะกรรมาธิการว่าด้วยความร่วมมือ

(Joint Cooperation Committee: JCC)

เป็นการหารือเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือด้านต่าง ๆ กับทุกประเทศคู่เจรจา

การประชุมระดับเจ้าหน้าที่ (Officials' Meeting)

คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Permanent Representative to ASEAN) → Committee of Permanent Representatives to ASEAN (CPR)

สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผู้นำอาเซียนร่วมลงนามสนธิสัญญา TAC เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2519 โดยถือเป็นสนธิสัญญาฉบับแรกของอาเซียน ที่ได้จัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิกขึ้น สนธิสัญญา TAC ห้ามมิให้รัฐสมาชิกคุกคามหรือใช้กำลังต่อกันและกัน และ ระบุให้รัฐสมาชิกระงับข้อพิพาทอย่างฉันมิตรผ่านการเจรจาตกลงกัน หากไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ รัฐสมาชิกคู่กรณีอาจร่วมกัน ยื่นขอให้คณะมนตรีของสภาสูง (High Council) ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนระดับรัฐมนตรีของรัฐภาคีของ TAC ทั้งหมด พิจารณาเสนอ แนะแนวทางหรือมาตรการที่เหมาะสม เพื่อระงับข้อพิพาท โดยคณะมนตรีของสภาสูงอาจเสนอตัวที่จะทำหน้าที่เป็นคนกลางที่น่าเชื่อถือ (good offices) ประนีประนอม (mediation) ไต่สวน (inquiry) หรือไกล่เกลี่ย (conciliation) เองได้ อันเป็นการช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและสันติภาพในภูมิภาคให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หลักการในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจา

Treaty of Amity and Cooperation (TAC)

1. เคารพในอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน
2. ไม่แทรกแซงกิจการภายใน
3. เคารพสิทธิในการดำรงอยู่ของทุกประเทศ โดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก
4. การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยมี High Council เป็นกลไกหลัก
5. การไม่ใช้ หรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลังในการแก้ไขความขัดแย้ง
6. ความร่วมมืออย่างแข็งขัน

1.ความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย

- สถาปนาความสัมพันธ์เมื่อปี 2517 (ค.ศ. 1974)
- แถลงการณ์ว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนอย่างรอบด้านปี 2550 และแผนปฏิบัติการอาเซียน-ออสเตรเลีย ระยะที่ 2 (2551-2556) เป็นกรอบดำเนิน คสพ.
- เป็นภาคี TAC เข้าร่วม ARF EAS ADMM Plus
- <u>จุดเด่น</u>: เศรษฐกิจ การค้า การศึกษา การจัดการภัยพิบัติ การต่อต้านการก่อการร้าย/อาชญากรรมข้ามชาติ
- อาเซียนทำ FTA กับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เมื่อปี 2552

1.ความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียให้ความช่วยเหลืออาเซียนในด้านการพัฒนาภายใต้ ASEAN-Australia Development Cooperation Program (AADCP) โดยในระยะแรก (ปี 2545-2551) มีมูลค่า ความช่วยเหลือประมาณ 45 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย

ระยะที่สอง (ปี 2552-2558) ออสเตรเลียมีเป้าหมายจะขยายความช่วยเหลือให้แก่อาเซียนเป็นเงิน 57 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย และได้ตัดสินใจขยายระยะเวลากรอบความร่วมมือ AADCP II ออกไปจนถึงปี 2562 (ค.ศ. 2019)

1.ความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย

มีความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยในเครือข่ายอาเซียน (ASEAN University Network – AUN)

2. ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์

- สถาปนาความสัมพันธ์เมื่อปี 2518 (ค.ศ. 1975)
- แถลงการณ์ว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนอย่างรอบด้าน ปี 2553 เป็นกรอบดำเนิน คสพ.
- เป็นภาคี TAC เข้าร่วม ARF EAS ADMM Plus
- <u>จุดเด่น</u>: การศึกษา การเกษตร
- อาเซียนทำ FTA กับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เมื่อปี 2552

2. ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์

- อาเซียน ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ได้ลงนามความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) เมื่อปี พ.ศ. 2552
- นิวซีแลนด์มีหน่วยงานNew Zealand Agency for International Development (NZAID) ดูแลความร่วมมือด้านการพัฒนากับอาเซียน
- นิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับความร่วมมือด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเกษตร การจัดการภัยพิบัติและการลดช่องว่างทางการพัฒนา
- ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (AHA Centre) เพื่อจัดการภัยพิบัติ

2. ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์ได้เสนอโครงการ Flagship 4 ในที่ประชุม PMC+1 ได้แก่

1. โครงการให้ทุนแก่นักศึกษาอาเซียนปีละ 170 คน ระยะเวลาทุนละ 5 ปี
2. โครงการแลกเปลี่ยนนักธุรกิจรุ่นใหม่
3. โครงการจัดการภัยพิบัติ
4. โครงการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการเกษตร

นิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับความร่วมมือด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเกษตร การจัดการภัยพิบัติและการลดช่องว่างทางการพัฒนา

นิวซีแลนด์ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (AHA Centre) ในเรื่องการจัดการภัยพิบัติ

3. ความสัมพันธ์อาเซียน-ญี่ปุ่น

- สถาปนาความสัมพันธ์เมื่อปี 2520 (ค.ศ. 1977)
- แถลงการณ์โตเกียวสำหรับพลวัตรและความเป็นหุ้นส่วนที่ยั่งยืนระหว่างอาเซียน-ญี่ปุ่นในสหัสวรรษใหม่ปี 2546 ความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน (2551) และแผนปฏิบัติการอาเซียน-ญี่ปุ่นระยะที่ 2 (2554-2558) เป็นกรอบดำเนิน คสพ.
- เป็นภาคี TAC เข้าร่วม ARF EAS ASEAN+3 ADMM Plus
- จัดตั้งศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น ที่กรุงโตเกียวเมื่อปี 2524

3.ความสัมพันธ์อาเซียน-ญี่ปุ่น

- ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าที่สำคัญอันดับ 2 ของอาเซียนรองจากจีน
- ญี่ปุ่นเป็นประเทศผู้ลงทุนรายใหญ่ อันดับ 3 ของอาเซียน รองจากสหภาพยุโรปและสหรัฐ
- เป็นประเทศแรกที่จัดตั้งกรอบการประชุมความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างเป็นทางการกับอาเซียนในปี พ.ศ.2547
- ให้ความสำคัญโดยเฉพาะระดับเยาวชน จัดโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน ชื่อ JENESYS

3.ความสัมพันธ์อาเซียน-ญี่ปุ่น

- <u>จุดเด่น</u>: เศรษฐกิจ การค้า การศึกษา/ฝึกอบรม การจัดการภัยพิบัติ ปัญหาข้ามแดน สิ่งแวดล้อม การแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน ความร่วมมือ ด้านการพัฒนาการลดช่องว่างระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน การส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในภูมิภาค

อาเซียนและญี่ปุ่นให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีการหารือถึงแนวทางการรับมืออาชญากรรมข้ามชาติ ข้อริเริ่มในการจัดทำฐานข้อมูลของเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย มีการจัดการประชุม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอาชญากรรมไซเบอร์

4.ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน

- สถาปนาความสัมพันธ์เมื่อปี 2539 (ค.ศ. 1996)
- แถลงการณ์ว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เพื่อสันติภาพและความไพบูลย์ปี 2546 แผนปฏิบัติการอาเซียน-จีนระยะ 5 ปี (2548-2553) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน (2545) (ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้ามีผลบังคับใช้เมื่อปี 2553) และปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (DOC) เป็นกรอบดำเนิน คสพ.
- เป็นคู่เจรจาแรกที่เป็นภาคี TAC เข้าร่วม ARF EAS ASEAN+3 และสนับสนุน SEANWFZ

มีการจัดตั้งศูนย์อาเซียน-จีนที่กรุงปักกิ่ง

4.ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน

จีนเป็นประเทศคู่เจรจาแรกของอาเซียนที่

- ภาคยานุวัติสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคยานุวัติ (หมายถึง การให้ความยินยอมที่จะผูกพันตามสนธิสัญญา ภายหลังจากที่มีการลงนามในสนธิสัญญาไปแล้ว)
- ลงนามในพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANWFZ)
- เสนอให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับอาเซียน มีการยกระดับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ASEAN-China FTA: ACFTA) เพื่อทำให้เกิดการอานวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการบริการระหว่างกันให้มากยิ่งขึ้น
- เป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของอาเซียน

4.ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน

- ใกล้ชิดกับอาเซียนในทางการเมือง/ความมั่นคง เศรษฐกิจ สนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน การเชื่อมโยงและสถาปัตยกรรมในภูมิภาค
- มีการจัดตั้งศูนย์อาเซียน-จีนที่กรุงปักกิ่ง
- <u>จุดเด่น</u>: เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม สาธารณสุข การท่องเที่ยว การติดต่อและแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน

5.ความสัมพันธ์อาเซียน-เกาหลีใต้

- สถาปนาความสัมพันธ์เมื่อปี 2534 (ค.ศ. 1991) และ ยกระดับขึ้นเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์เมื่อปี 2553
- แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนอย่างรอบด้านปี 2547 ความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน (2548) (ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าและบริการมีผลบังคับใช้ปี 2550 ความตกลงว่าด้วยการลงทุนมีผลบังคับใช้ปี 2552) แผนปฏิบัติการอาเซียน-เกาหลีใต้ระยะที่ 2 (2554-2558) และแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการก่อการร้าย (2548) เป็นกรอบดำเนิน คสพ.

5.ความสัมพันธ์อาเซียน-เกาหลีใต้

เกาหลีใต้ได้จัดตั้งกองทุน ASEAN-ROK Future Oriented Cooperation Projects (FOCP) และกองทุน ASEAN-ROK Special Cooperation Fund (SCF) เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับเกาหลีใต้

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างอาเซียนกับเกาหลีใต้ ดาเนินการภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 EAS เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) มีการให้ทุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประเทศสมาชิกอาเซียน และโครงการ ASEAN-ROK Cyber University เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งจะมีส่วนช่วยการพัฒนาการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

5.ความสัมพันธ์อาเซียน-เกาหลีใต้

“ศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน” (ASEAN Culture House – ACH) เปิดเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ ที่เมืองปูซาน โดยถือเป็นศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนแห่งแรกในเกาหลีใต้และในประเทศอาเซียน + ๓ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก

๑) เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาเซียนแก่ชาวเกาหลีใต้

๒) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างชาวเกาหลีใต้กับชาวอาเซียนที่อาศัยอยู่ในเกาหลีใต้

๓) เพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการและวัฒนธรรมระหว่างกัน

๔) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมระหว่างหน่วยงานของเกาหลีใต้และหน่วยงานต่าง ๆ ของอาเซียนในเกาหลีใต้

๕) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการทูตกับอาเซียนในระดับรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น

5.ความสัมพันธ์อาเซียน-เกาหลีใต้

- เป็นภาคี TAC เข้าร่วม ARF EAS ASEAN+3 สนับสนุน SEANWFZ
- สนับการส่งเสริมการเชื่อมโยงภายในภูมิภาค
- จัดตั้งศูนย์อาเซียน-เกาหลีใต้ที่กรุงโซลเมื่อปี 2552
- <u>จุดเด่น</u>: เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การศึกษา/ฝึกอบรม เทคโนโลยีสารสนเทศ การแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน การท่องเที่ยว การจัดการภัยพิบัติสิ่งแวดล้อม การลดช่องว่างด้านการพัฒนาในอาเซียน

6.ความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย

สถาปนาความสัมพันธ์เป็นคู่เจรจาเฉพาะด้านเมื่อปี 2535 (ค.ศ. 1992) และยกระดับเป็นคู่เจรจาอย่างเต็มตัวในปี 2538

- เอกสารว่าด้วยหุ้นส่วนเพื่อสันติภาพ ความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันปี 2547 กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน (2546) ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน

-อินเดีย (บังคับใช้ปี 2552 และเร่งเจรจาการจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าบริการและการลงทุน) และแผนปฏิบัติการอาเซียน-อินเดียระยะที่ 2 (2553-2558) เป็นกรอบดำเนิน คสพ.

6.ความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย

- จัดตั้งกองทุน ASEAN-India Fund เพื่อการดำเนินความร่วมมือระหว่างกันในด้านการเมือง เศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา โดยมีแผนปฏิบัติการรองรับทั้งสองฝ่าย
- จัดตั้งกองทุน AISTF (ASEAN-India Science & Technology Fund) เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับอาเซียน
- จัดตั้งกองทุน ASEAN India Green Fund เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในการส่งเสริมการปรับตัวและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภูมิภาค
- จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมภาษาอังกฤษในกลุ่มประเทศ CLMV
- นอกจากนี้ อินเดียยังมีความร่วมมือกับอาเซียนในสาขาอื่น ๆ อาทิ การพัฒนาการแพทย์แผนโบราณ การให้ทุนการฝึกอบรมด้านอายุรเวชแก่บุคลากรของอาเซียน และการผลิตยา

ความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย

อาเซียนและอินเดียให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงกับอาเซียนอย่างรอบด้าน ทั้งทางบก เรือ และอากาศ อินเดียส่งเสริมการเชื่อมโยงกับอาเซียนผ่านทะเลอันดามัน โดยมีทวายของเมียนมาร์เป็นประตูสำคัญ

สนับสนุนการสร้างทางหลวงสามฝ่ายไทย-เมียนมาร์ -อินเดีย และการขยายเส้นทางดังกล่าวไปยังกัมพูชาและลาว รวมทั้งการสร้างทางหลวงสายใหม่เชื่อมโยงอินเดียกับเมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

การพัฒนา Mekong-India Economic Corridor (โฮจิมินห์-พนมเปญ-กรุงเทพ-ทวาย-เจนไน) เพื่อเป็นเส้นทางลัดเชื่อมโยงภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงกับอินเดียฝั่งตะวันออก

นอกจากนี้ อินเดียสนับสนุนการเปิดน่านฟ้าเสรีกับอาเซียน

ความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย

- อาเซียนให้ความสำคัญต่อการเชื่อมโยงกับอินเดีย โดยเฉพาะการเชื่อมโยงทางบกจากเวียดนาม ลาว กัมพูชา ผ่านไทย เมียนมาร์ บังคลาเทศ ถึงอินเดีย มีการจัดกิจกรรม เช่น คาราวานรถยนต์จากอินเดียไปอินโดนีเซียเมื่อปี 2547 และจะจัดอีกในปี 2555

- <u>จุดเด่น</u>: เศรษฐกิจ การค้า การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสอนภาษาอังกฤษ การแลกเปลี่ยนเยาวชน/นักศึกษา แพทย์/สาธารณสุข การจัดการด้านภัยพิบัติ

7.ความสัมพันธ์อาเซียน-แคนาดา

- สถาปนาความสัมพันธ์เมื่อปี 2520 (ค.ศ. 1977)
- แถลงการณ์ว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนอย่างรอบด้านปี 2552 และแผนปฏิบัติการอาเซียน-แคนาดา ระยะ 5 ปี (2553-2558) เป็นกรอบดำเนิน คสพ.
- เป็นภาคี TAC และเข้าร่วม ARF
- <u>จุดเด่น</u>: การจัดการภัยพิบัติ สาธารณสุข ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา การต่อต้านการก่อการร้าย

ด้านเศรษฐกิจ อาเซียนกับแคนาดาส่งเสริมการค้าระหว่างกันและกัน โดยได้ก่อตั้งสภาธุรกิจอาเซียน-แคนาดา (CABC) ที่สิงคโปร์ เมื่อกันยายน พ.ศ.2555

8.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ

- สถาปนาความสัมพันธ์เมื่อปี 2520 (ค.ศ. 1977)
- แถลงการณ์วิสัยทัศน์ร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วน อาเซียน-สหรัฐฯ ปี 2548 และแผนปฏิบัติการระยะที่ 2 เป็นกรอบดำเนิน คสพ.
- เป็นภาคี TAC เข้าร่วม ARF EAS ADMM Plus
- <u>จุดเด่น</u>: การต่อต้านการก่อการร้าย / อาชญากรรมข้ามชาติ การจัดการภัยพิบัติ การศึกษา แลกเปลี่ยน เยาวชน
- มีการเสนอให้ยกระดับความสัมพันธ์อาเซียน- สหรัฐฯ ขึ้นเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์

8.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ

ประเทศแรกที่มีการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตกิจการอาเซียน

9.ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย

ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย เริ่มต้นจากการที่รัสเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ในฐานะคู่หารือกับอาเซียนในปี 2534 และพัฒนาความสัมพันธ์จนได้รับสถานะประเทศคู่เจรจาในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน สมัยที่ 29 เมื่อกรกฎาคม 2539 ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซียและเมื่อปี 2547 รัสเซียได้ร่วมลงนามสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในระดับผู้นำ ได้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน-รัสเซีย ครั้งแรกในปี 2548 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และครั้งที่ 2 ในปี 2553 ที่กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม และทุกปีจะมีการประชุมระดับรัฐมนตรีต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน เพื่อหารือในเรื่องที่สนใจร่วมกันและกำหนดทิศทางความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างกัน

9.ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย

ประเด็นที่อาเซียนและรัสเซียให้ความสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมความร่วมมือเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะการฟอกเงิน และการต่อต้านการก่อการร้าย

สินค้าสำคัญที่รัสเซียส่งออกมาอาเซียน ได้แก่ ชิ้นส่วนประกอบโลหะ เคมีภัณฑ์ และสินค้าประกอบจากสินแร่ ในขณะที่อาเซียนส่งออกสินค้าประเภทเครื่องจักร เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ อาหารสำเร็จรูปและน้ำมันประกอบอาหาร

สภาธุรกิจอาเซียน-รัสเซีย (ASEAN-Russia Business Council) ได้จัดงาน ASEAN-Russia Business Forum ขึ้น ณ นครเซนต์ปีเตอร์เบิร์ก

รัสเซียส่งเสริมความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซียในระดับประชาชนต่อประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์อาเซียน-รัสเซีย (ASEAN Center) ซึ่งตั้งอยู่ที่ สถาบัน Moscow State Institute of International Relations (MGIMO)

9.ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย

1. ด้านการเมืองและความมั่นคง

1.1 รัสเซียมีปฏิสัมพันธ์กับอาเซียนในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ โดยประเด็นที่อาเซียนและรัสเซียให้ความสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมความร่วมมือเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยเฉพาะการฟอกเงิน และการต่อต้านการก่อการร้าย

1.2 ไทยกับรัสเซียเป็นประธานร่วมของคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทางทหาร รัสเซียเคยพลาดโอกาสที่จะได้เข้าร่วมใน “EAS” อย่างเสียดาย นักการทูตรัสเซียในประเทศสมาชิกอาเซียนพยายามแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับ “EAS” ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ออกมาเคลื่อนไหวเพื่อที่จะขอเข้าร่วมใน “EAS” ข้อผิดพลาดของรัสเซียคือ ไม่แสดงท่าทีที่ชัดเจนตั้งแต่แรก โดยมัวแต่รอให้ได้เสียงสนับสนุนจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้ครบทุกประเทศก่อนจึงจะประกาศแสดงความจำนงอย่างเป็นทางการ ซึ่งทาให้รัสเซียต้องพลาดโอกาสไปอย่างน่าเสียดาย ทั้ง ๆ ที่ได้ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับ “EAS” มาโดยตลอด

10.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป

อาเซียนและสหภาพยุโรป มีความสัมพันธ์ในระดับกลุ่มระหว่างกันมาเป็นเวลานาน โดยสหภาพยุโรปเป็นคู่เจรจาอย่างไม่เป็นทางการของอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 และได้พัฒนาเป็นคู่เจรจาอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2520 โดยการรวมตัวของสหภาพยุโรปหรืออียู (European Union: EU) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1992 (2535) เป็นสหภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง ประกอบด้วยรัฐสมาชิก 28 ประเทศ เป็นที่รู้จักกันในสถานะรัฐสมาชิก ออสเตรเลีย(Australia) เบลเยียม(Belgium) บัลแกเรีย(Bulgaria) โครเอเชีย(Croatia) ไซปรัส(Cyprus) สาธารณรัฐเช็ก (Czech Republic) เดนมาร์ก(Denmark) เอสโตเนีย (Estonia) ฟินแลนด์(Finland) ฝรั่งเศส (France) เยอรมนี (Germany) กรีซ(Greece) ฮังการี(Hungary) ไอร์แลนด์(Ireland) อิตาลี(Italy) ลัตเวีย(Latvia) ลิทัวเนีย(Lithuania) ลักเซมเบิร์ก(Luxembourg) มอลตา(Malta) เนเธอร์แลนด์(Netherlands) โปแลนด์ (Poland) โปรตุเกส (Portugal) โรมาเนีย (Romania) สโลวาเกีย (Slovakia) สโลวีเนีย (Slovenia) สเปน(Spain) สวีเดน (Sweden) และสหราชอาณาจักร (United Kingdom)

10.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปมีการรวมมือกับอาเซียน ดังนี้

1. ด้านการเมืองและความมั่นคง อาเซียนยินดีที่สหภาพยุโรปได้ร่วมลงนามสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สหภาพยุโรปยังมีความร่วมมืออย่างแข็งขันในโครงสร้างความสัมพันธ์ในภูมิภาครวมทั้งแสดงความสนใจเข้าร่วมการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก

2. ด้านเศรษฐกิจ สหภาพยุโรปเห็นว่าการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นรายประเทศ เป็นการปูทางไปสู่การจัดทำความตกลงในกรอบภูมิภาคต่อไป สหภาพยุโรปได้กล่าวว่า ปี พ.ศ. 2558 ถ้าอาเซียนจะบรรลุการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาจเป็นโอกาสดีที่จะฟื้นฟูการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรปอีกครั้ง

10.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปมีการรวมมือกับอาเซียน ดังนี้

3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีกลไกด้านนโยบายสนับสนุนความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป ในประเด็นที่ไม่เกี่ยวกับการค้า และดูแลความสัมพันธ์ อาทิ สุขอนามัยสัตว์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และโรคติดต่อ เป็นต้น

11.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหประชาชาติ

ความร่วมมืออาเซียนกับ United Nations Development Programme (UNDP) ได้เริ่มขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2513 (1970) และ UNDP ได้รับสถานะ Dialogue Partner ของอาเซียนในปีพ.ศ. 2520 (1977) โดย UNDP สนับสนุนด้านการเงินและผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยอาเซียนในส่วนของข้อริเริ่มเกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจซึ่งต่อมาอาเซียนได้มีความร่วมมือระหว่างกันในเรื่องของอุตสาหกรรมเกษตรกรรมและป่าไม้ การคมนาคม และการเงิน ตลอดจนการพัฒนาอนุภูมิภาคต่างๆผ่านการเสริมสร้างขีดความสามารถ

11.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหประชาชาติ

สหประชาชาติมีรัฐสมาชิกซึ่งรวมไปถึงรัฐที่ได้รับการรับรองว่าเป็นเอกราชทั้งหมด 193 ประเทศ ยกเว้น นครรัฐวาติกันและปาเลสไตน์ ซึ่งได้สถานภาพผู้สังเกตการณ์ซึ่งนับว่าเกือบทั่วโลก 23 อาเซียนและสหภาพยุโรป มีความสัมพันธ์ในระดับกลุ่มระหว่างกันมาเป็นเวลานาน โดยสหภาพยุโรปเป็นคู่เจรจา อย่างไม่เป็นทางการของอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 และได้พัฒนาเป็นคู่เจรจาอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2520 โดยพัฒนาการล่าสุด เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ (ASEAN - UN Summit) ครั้งที่ ๖ ณ กรุงเนปิดอว์ ประเทศเมียนม่าร์ ร่วมกับผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีนายบัน คี มูน เลขาธิการ

11.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหประชาชาติ

อาเซียนและสหประชาชาติได้รับรองปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนระหว่างอาเซียนกับ เมื่อปี 2554 ที่ประชุมได้หารือเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อดาเนินความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งระบุความร่วมมือในประเด็นที่อาเซียนและสหประชาชาติให้ความสำคัญในด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม ที่ประชุมได้หารือในประเด็นสำคัญโดยเฉพาะเรื่องการต่อต้านการก่อการร้าย โดยเฉพาะรัฐอิสลาม โรคติดต่อ (อีโบลา) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบรรเทาภัยพิบัติ ความเชื่อมโยง การขจัดความยากจนและลดช่องว่างทางรายได้ สิทธิมนุษยชน และการจัดตั้งสานักงานประสานงานอาเซียน -สหประชาชาติประจำกรุงจาการ์ตา

11.ความสัมพันธ์อาเซียน-สหประชาชาติ

มีความร่วมมือด้านการรักษาสันติภาพในกรอบ

“ASEAN Peacekeeping Centre Network”

ความหมายของตัวย่อ

TAC : สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ARF : ASEAN Regional Forum

EAS : การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit)

SEANWFZ : สนธิสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ASEAN+3

ASEAN+6

ASEAN+8

การประชุมอาเซียน +3

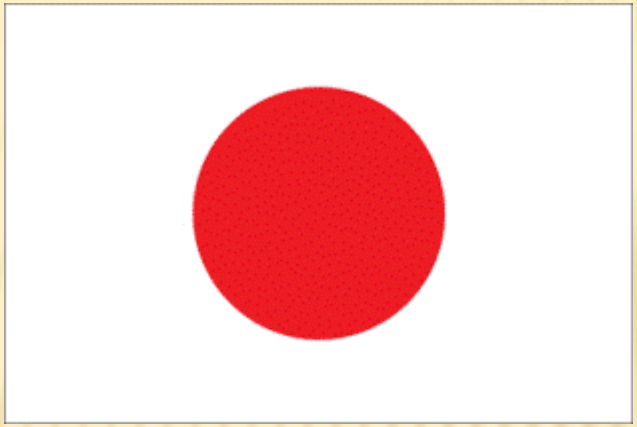

อาเซียน+3 คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้

การประชุมอาเซียน +6

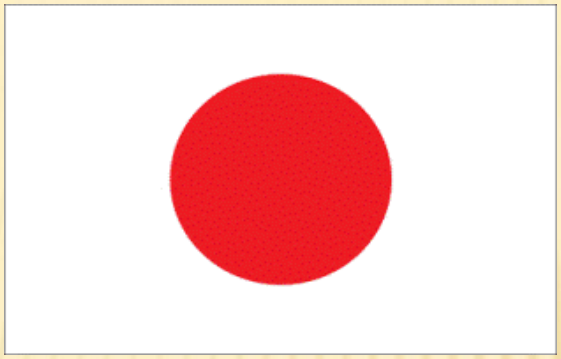

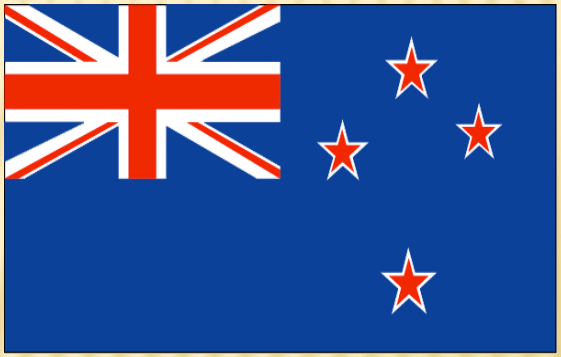

อาเซียน+6 คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เพิ่มอินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์

การประชุมอาเซียน +8

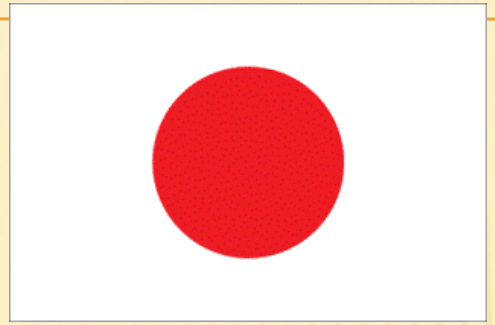

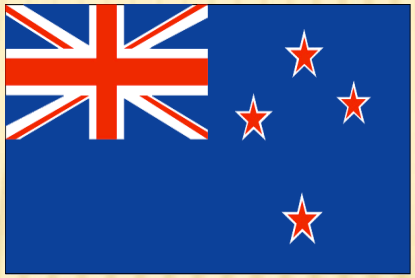

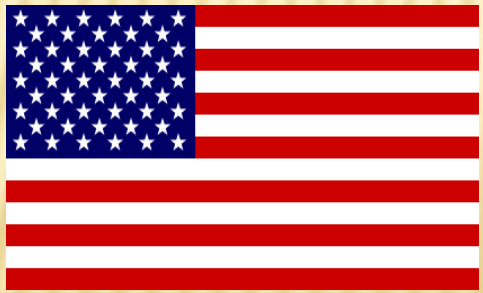

อาเซียน+8 คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เพิ่มรัสเซียและสหรัฐอเมริกา

การประชุมอาเซียน+3

- เริ่มขึ้นเมื่อปี 2540 ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยจัดประชุมครั้งแรกที่กรุงกัวลาลัมเปอร์
- จัดตั้ง East Asia Vision Grop เมื่อปี 2548 เพื่อจัดทำวิสัยทัศน์ความร่วมมือในเอเชียตะวันออก ซึ่งมีการเสนอให้จัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออก (East Asia community: EAc)
- มีสาขาความร่วมมือกว่า 20 สาขา เช่น การเงิน ความมั่นคง ด้านพลังงาน การจัดการภัยพิบัติ การอำนวยความสะดวกด้านการค้า สิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืน การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

การประชุมอาเซียน+3

- ความร่วมมือด้านการเงินมีความคืบหน้ามากที่สุด โดยไทยเสนอมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ (CMI) เมื่อปี 2543 ต่อมาพัฒนาเป็นกองทุนสำรองพหุภาคี (CMIM) ในวงเงิน 120,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มเป็น 240,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยร้อยละ 80 ของเงินกองทุนมาจากประเทศ +3
- เมื่อปี 2554 มีการจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค +3 เพื่อวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและสนับสนุน CMIM

การประชุมอาเซียน+3

- ที่ประชุมอาเซียน +3 ครั้งที่ 14 เมื่อปี 2554 ให้ความสำคัญต่อเรื่องการเชื่อมโยงภายในภูมิภาค การจัดการภัยพิบัติ การบริหารทรัพยากรน้ำ การเปิดเสรีการค้า ความร่วมมือด้านอาหารและการศึกษา
- บทบาทของไทยได้แก่ CMI การจัดประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุข +3 สมัยพิเศษว่าด้วยเรื่องไข้หวัดนก และการจัดตั้งองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินอาเซียน +3

การประชุมเอเชียตะวันออก (EAST ASIA SUMMIT: EAS)

การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (EAS) เป็นข้อริเริ่มที่ต่อยอดจากกรอบอาเซียนบวกสาม โดยอาเซียนเห็นว่าควรเปิดกว้างให้ประเทศคู่เจรจาที่อยู่นอกกลุ่มอาเซียนบวกสามเข้าร่วมด้วย ประเทศสมาชิก EAS 18 ประเทศ: อาเซียน จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รัสเซีย สหรัฐฯ

1. เปิดโอกาสให้ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน+3 เข้าร่วม
2. ประชุมครั้งแรกที่กรุงกัวลาลัมเปอร์เมื่อปี 2548
3. เป็นเวทีหารือทางยุทธศาสตร์ โปร่งใส รอบด้าน
4. เป็นเวทีที่ผู้นำจะแลกเปลี่ยนความเห็น/วิสัยทัศน์ในประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ในลักษณะ top down
5. มีการประชุมครั้งที่ 6 ที่บาหลี อินโดนีเซีย

การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (EAST ASIA SUMMIT: EAS)

เป็นเวทีความร่วมมือของประเทศคู่เจรจาระดับผู้นำอาเซียนที่พัฒนามาจากข้อริเริ่มในกรอบ
อาเซียน+3 คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และ
อาเซียน+6 คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เพิ่มอินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ
อาเซียน+8 คือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เพิ่มรัสเซีย และสหรัฐอเมริกา
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งส่งเสริมให้เกิดสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค โดยอาศัยการพบปะหารือระหว่างผู้นำประเทศ ประเทศที่เข้าร่วมการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก “EAS” ส่งเสริมความร่วมมือ 6 สาขา ได้แก่ พลังงาน การเงิน การศึกษา การจัดการภัยพิบัติ การสาธารณสุขในเรื่องการป้องกันโรคระบาด และการส่งเสริมความเชื่อมโยงในอาเซียน

ศูนย์อาเซียน

ประเทศคู่เจรจาที่มีการลงนามจัดตั้งศูนย์อาเซียนและมีศูนย์อาเซียนในประเทศนั้นๆ

จัดตั้งศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น	ที่กรุงโตเกียว	เมื่อปี 2524
จัดตั้งศูนย์อาเซียน-จีน	ที่กรุงปักกิ่ง	เมื่อปี 2549
จัดตั้งศูนย์อาเซียน-เกาหลีใต้	ที่กรุงโซล	เมื่อปี 2552
จัดตั้งศูนย์อาเซียน-รัสเซีย	ที่กรุงมอสโก	เมื่อปี 2553

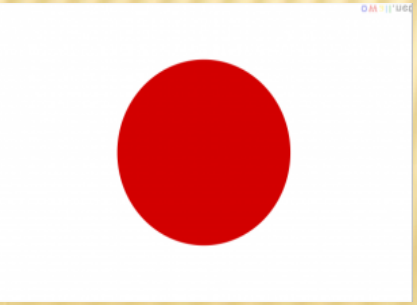

เขตการค้าเสรีกับอาเซียน

ประเทศคู่เจรจาที่มีจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับอาเซียน(AFTA) ได้แก่
ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์

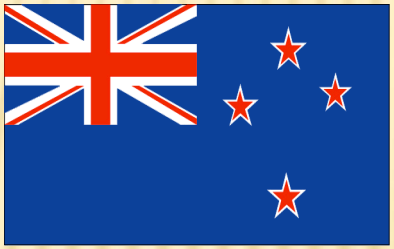

เขตการค้าเสรีอาเซียน นับเป็นส่วนผสมที่สำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ทำการเปิดเสรีการขนส่งสินค้า ด้านการให้บริการ ด้านการลงทุน ด้านการเคลื่อนย้ายทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานเคลื่อนย้ายอย่างอิสระ AFTA จะทำให้ตลาดของอาเซียนนั้นใหญ่ขึ้น และศักยภาพทางเศรษฐกิจของอาเซียนก็จะมีมากขึ้นตามไปด้วย

คำถามทบทวน

- จงตอบคำถามและสรุปประเด็นต่อไปนี้
- 1. คู่เจรจาอาเซียนมีประเทศและองค์การใดบ้าง
- 2. จงชี้แจงประเทศผู้ได้รับมอบหมายผู้ประสานงานกับคู่เจรจาอาเซียน
- 3. จงสรุปความสัมพันธ์ของอาเซียนกับประเทศและองค์การคู่เจรจา
- 4. การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก คืออะไร
- 5. การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก คืออะไร